

**Η ΕΛΛΑΔΑ ΜΠΡΟΣΤΑ ΣΤΙΣ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΤΕΤΡΑΕΤΙΑΣ
ΚΑΙ ΤΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΗΣ Ν.Δ.**

*του Καθηγητή Γκίκα Α. Χαρδούβελη
Διευθυντή του Οικονομικού Γραφείου του Πρωθυπουργού
3/2/2004*

Τα τελευταία 4 χρόνια η Ελλάδα έκανε τεράστια βήματα σύγκλισης στο βιοτικό της επίπεδο. Από 65,3% του μέσου όρου της ΕΕ-15 το 1999, βρίσκεται σήμερα, το 2004, στο 75,5%. Η Ελλάδα είχε την ταχύτερη αύξηση της παραγωγικότητας εργασίας και οι μισθοί έχουν πλέον φτάσει στο 88,4% του μέσου όρου. Σύμφωνα με πρόσφατη μελέτη της Ευρωπαϊκής Στατιστικής Υπηρεσίας, το διαθέσιμο εισόδημα των ελληνικών νοικοκυριών ξεπερνά το αντίστοιχο εισόδημα σε 5 άλλες χώρες της ΕΕ-15.

Η γρήγορη ανάπτυξη και σύγκλιση δεν ήταν τυχαίο γεγονός, αλλά το αποτέλεσμα μιας συνεπούς πολιτικής που είχε ως βάση τη δημοσιονομική προσαρμογή, το σωστό προγραμματισμό, αλλά και την επιμονή σε μια πολιτική ανακατανομής του εθνικού εισοδήματος υπέρ των ασθενέστερων τάξεων. Μοχλός ανάπτυξης υπήρξαν οι επενδύσεις, οι οποίες από 19% του ΑΕΠ στα μέσα της δεκαετίας του 1990 έχουν πλέον φτάσει το 25%. Και φυσικά επενδύσεις έγιναν και γίνονται επειδή οι επιχειρηματίες εμπιστεύτηκαν και εμπιστεύονται την οικονομική πολιτική της κυβέρνησης. Οι επενδύσεις αύξησαν το παραγωγικό δυναμικό της χώρας, ενώ η διάχυση της ευημερίας αύξησε τα εισοδήματα και κατ' επέκταση τη ζήτηση για αγαθά και υπηρεσίες. Προσφορά και ζήτηση, συνεπώς, αυξήθηκαν αρμονικά για να συνθέσουν το ελληνικό αναπτυξιακό θαύμα εν μέσω μια διεθνούς και ευρωπαϊκής ύφεσης.

Το ζητούμενο για την επόμενη τετραετία είναι εκείνο το μείγμα οικονομικής πολιτικής που θα συνεχίσει την ανάπτυξη, τη σύγκλιση και την κοινωνική συνοχή. Σ' αυτό το μείγμα γίνεται αναφορά στο πρόγραμμα που παρουσίασε χθες η Νέα Δημοκρατία, αλλά που με δυσκολία μπορεί κανείς να διακρίνει. Ελάχιστα στοιχεία παρουσιάζονται για το που είμαστε και που πάμε, ενώ τα στοιχεία που παρουσιάζονται, εισχωρούν στο κείμενο μάλλον για πολιτικούς λόγους και είναι

συνήθως λανθασμένα, όπως για παράδειγμα η αναφορά ότι το βιοτικό επίπεδο της Ελλάδας βρίσκεται στο 68,9% του μέσου όρου των ΕΕ-15 ή ότι η Ελλάδα είναι η φτωχότερη χώρα στην ΕΕ-15. Πώς μπορεί κανείς να αισθανθεί άνετα ότι η ΝΔ έχει κάνει τους υπολογισμούς της, έχει πραγματικά κοστολογήσει το πρόγραμμά της, όταν βλέπει την απουσία βασικής γνώσης για το που βρισκόμαστε, από που ξεκινάμε;

Το δεύτερο προβληματικό σημείο του προγράμματος είναι ότι αφαιρεί από την προοπτική ανάπτυξης το ρόλο της κοινωνικής συναίνεσης. Χωρίς κοινωνική συναίνεση δεν υπάρχει ανάπτυξη. Κι όμως, στο πρόγραμμα της ΝΔ δεν υπάρχει φορο-απαλλαγή για τους εργαζόμενους (μάλλον αύξηση στο φόρο καταθέσεων), ενώ οι φορο-απαλλαγές για τις επιχειρήσεις έχουν στρεβλωτικό χαρακτήρα, χωρίς να λειτουργούν υπέρ των επενδύσεων. Χωρίς ασφάλεια στην εργασιακό χώρο δεν αυξάνεται η παραγωγικότητα. Κι όμως, οι «γενναίες» αποκρατικοποιήσεις που επαγγέλθηκε διαφέρουν από το πρόγραμμα του ΠΑΣΟΚ κυρίως στο γεγονός ότι δεν διασφαλίζουν τις θέσεις εργασίας στους συμπολίτες μας που εργάζονται σε εταιρείες που ιδιωτικοποιούνται! Στο πρόγραμμα δεν φαίνεται να υπάρχει πραγματικό ενδιαφέρον για την ανεργία και την απασχόληση, αφού οι προτάσεις είναι ανασκευή των όσων ήδη γίνονται.

Η περίφημη μείωση της σπατάλης στο Δημόσιο, απ' όπου θα εξοικονομούνταν – άκουσον-άκουσον 3,5 τρις δρχ – φαίνεται να ξεφούσκωσε απλώς στις πολιτικές που ήδη πρότεινε η Κυβέρνηση στη Χάρτα Σύγκλισης για αξιολόγηση των δαπανών με βάση το αποδιδόμενο έργο και για μεσοπρόθεσμο σχεδιασμό. Η λύση για το ασφαλιστικό είναι νεφελώδης και αναφέρεται ως μια επιστροφή στο 1990-93. Πώς ακριβώς θα πείσουν τους εργαζόμενους να ξαναγυρίσουν σε παλαιές ρυθμίσεις παραμένει μυστήριο. Κι όμως το ασφαλιστικό λύνεται με κανόνες που βλέπουν μπροστά, που μειώνουν την αβεβαιότητα για τους νέους.

Η νέα τετραετία είναι μια πρόκληση. Στην πρόκληση αυτή δεν απαντά ευθέως η ΝΔ. Λείπουν τα νούμερα, λείπει ο προϋπολογισμός, λείπει η βασική πτυχή της κοινωνικής συναίνεσης έστω στο σκεπτικό τους. Το περιεχόμενο του προγράμματος που παρουσίασε δεν φαίνεται να ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις των σκεπτόμενων πολιτών.